

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.1

Козак Іванна Ігорівна

*кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри регіонального та місцевого розвитку
Національний університет «Львівська політехніка»*

Kozak Ivanna

*Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Regional and Local Development
Lviv Polytechnic National University
ORCID: 0000-0003-1801-8877*

**ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ГОСПОДАРЮЮЧИХ
СУБ'ЄКТІВ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ
FEATURES OF FINANCIAL REPORTING OF ECONOMIC ENTITIES
UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE**

Анотація. Вступ. Нові обставини, у яких опинилися господарюючі суб'єкти, зумовлені повномасштабним вторгненням росії на територію України, вимагають нових підходів до ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які зможуть забезпечити ефективне функціонування суб'єктів під час дії воєнного стану. Підприємства під час проведення загального фінансового аналізу та підготовки фінансової звітності повинні оцінювати можливі сценарії розвитку своєї діяльності із врахуванням на неї впливу війни. Все це породжує труднощі у процедурах ведення фінансової звітності та достовірності її заповнення, а також нівелює її позитивний вплив на результативність управління діяльністю суб'єктів та ефективність їх діяльності в цілому.

Мета. Метою дослідження є з'ясування особливостей складання фінансової звітності в розвинених країнах Європейського Союзу та в Україні і визначення впливу дії воєнного стану в українській державі на процедури подання фінансової звітності.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо ведення фінансової звітності господарюючих суб'єктів в умовах дії воєнного стану; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що провадять свої науково-практичні дослідження у сфері фінансової звітності господарюючих суб'єктів.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення (для характеристики особливостей складання фінансової звітності в країнах Європейського Союзу); формалізації, аналізу та синтезу (для оцінки процедур складання фінансової звітності в умовах воєнного стану); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. В статті розглянуто особливості фінансової звітності господарюючих суб'єктів в умовах дії воєнного стану. Обґрунтовано, що усі підприємства у процесі господарської діяльності зобов'язані скласти фінансову звітність відповідно до визначених у нормативно-правових документах правил та стандартів. Відзначено, що у розвинених країнах ЄС застосовуються Міжнародні стандарти фінансової звітності для ведення обов'язкової фінансової документації. Обговорено особливості складання фінансової звітності в країнах Євросоюзу. Підкреслено, що в Україні існує своя специфіка подання фінансової звітності, зважаючи на дію воєнного стану на її території.

Зазначено, що під час дії воєнного стану в Україні прийнято низку нормативно-правових актів, покликаних врегулювати проблеми складання фінансової звітності в нових умовах функціонування господарюючих суб'єктів. Відзначено орієнтири, на які потрібно звертати увагу

підприємствам, щоб подавати правдиву та достовірну інформацію у фінансовій документації. Досліджено особливості складання фінансової звітності в Україні під час війни та підкреслено, яким чином вони відрізняються від таких процедур у розвинених європейських країнах. Підсумовано, що усі заходи, які вживаються на державному рівні з метою оптимізації подання фінансової звітності, в сукупності допомагають господарюючим суб'єктам знаходити нові шляхи розвитку, незважаючи на ті виклики, які їх оточують.

Перспективи. В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на проблематиці складання фінансової звітності господарюючих суб'єктів у поствоєнний період. Це дасть змогу покращити процедурні моменти, які стосуються складання, ведення та контролю фінансової звітності господарюючих суб'єктів в умовах реалізації стратегічних перспектив країни.

Ключові слова: фінансова звітність, господарюючі суб'єкти, воєнний стан, держава, управління, фінансові документи.

Summary. *Introduction.* The new circumstances in which business entities have found themselves, caused by the full-scale Russian invasion of Ukraine, require new approaches to accounting and financial reporting that will ensure the effective functioning of entities during martial law. When conducting a general financial analysis and preparing financial statements, enterprises must assess possible scenarios for the development of their activities, taking into account the impact of the war on them. All this creates difficulties in the procedures for maintaining financial reporting and the reliability of its completion, and also eliminates its positive impact on the effectiveness of management of the activities of entities and the effectiveness of their activities in general.

Purpose. The purpose of the study is to clarify the features of financial reporting in developed countries of the European Union and in Ukraine and to determine the impact of martial law in the Ukrainian state on the procedures for submitting financial reporting.

Materials and methods. The materials of the study are: 1) regulatory and legal support for maintaining financial reporting of business entities under martial law; 2) works of domestic and foreign authors conducting their scientific and practical research in the field of financial reporting of business entities.

In the process of conducting the study, the following scientific methods were used: theoretical generalization (to characterize the features of preparing financial statements in the countries of the European Union); formalization, analysis and synthesis (to assess the procedures for preparing financial statements under martial law); logical generalization of results (formulation of conclusions).

Results. The article examines the features of financial reporting of business entities under martial law. It is substantiated that all enterprises in the process of economic activity are obliged to prepare financial statements in accordance with the rules and standards specified in regulatory documents. It is noted that in developed EU countries, International Financial Reporting Standards are used to maintain mandatory financial documentation. The features of preparing financial statements in European Union countries are discussed. It is emphasized that in Ukraine there is its own specifics of submitting financial statements, taking into account the martial law in its territory.

It is noted that during martial law in Ukraine, a number of regulatory and legal acts were adopted to resolve the problems of preparing financial statements under the new conditions of functioning of business entities. The guidelines that enterprises should pay attention to in order to submit truthful

and reliable information in financial documentation are noted. The peculiarities of financial reporting in Ukraine during the war are investigated and how they differ from such procedures in developed European countries is emphasized. It is concluded that all measures taken at the state level to optimize the presentation of financial reporting, in aggregate, help business entities find new ways of development, despite the challenges surrounding them.

Discussion. In further scientific research, it is proposed to focus on the issues of preparing financial statements of business entities in the post-war period. This will allow improving procedural aspects related to the preparation, maintenance and control of financial statements of business entities in the context of implementing the country's strategic prospects.

Key words: *financial reporting, business entities, martial law, state, management, financial documents.*

Постановка проблеми. Повномасштабне вторгнення росії на територію України спричинило радикальні трансформації у всіх сферах життєдіяльності українського суспільства. Особливої уваги потребує діяльність господарюючих суб'єктів, які в сучасних умовах намагаються вижити в нових обставинах, забезпечити оплату праці своїх працівників та оптимізувати свою роботу таким чином, щоб нормально функціонувати в умовах бойових дій. Безперечно, такі обставини вимагають нових підходів до ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які зможуть забезпечити ефективне функціонування суб'єктів під час дії воєнного стану.

Підприємства під час проведення загального фінансового аналізу та підготовки фінансової звітності повинні оцінювати можливі сценарії розвитку своєї діяльності із врахуванням на неї впливу війни. При цьому потрібно визначати ризики та потенційну можливість існування суттєвих невизначеностей щодо здатності господарюючих суб'єктів продовжувати

свою діяльність на безперервній основі. Адже нестабільні економічні умови не сприяють ефективному веденню бізнесу, оскільки з'являються нові перешкоди: втрати підприємств внаслідок ведення бойових дій, непередбачені витрати та невиправдані ризики. Все це породжує труднощі у процедурах ведення фінансової звітності та достовірності її заповнення, а також нівелює її позитивний вплив на результативність управління діяльністю суб'єктів та ефективність їх діяльності в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження особливостей ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності присутні у публікаціях багатьох науковців. Так, варто згадати таких вчених як Банера Н.П. [1], Гелей Л.О. [1], Гулько К.Ю. [3], Демчук М.С. [4], Дружина А.В. [5], Іванчук Н.В. [2], Овсюк Н.В. [3], Позняковська Н.М. [4], Польова Т.В. [5], Романченко Ю.О. [6], Шалієвська Ж.С. [3] та багато інших.

У своїх статтях вони розглядають фінансову звітність як джерело інформації про діяльність підприємства та як елемент системи його управління, а також характеризують її як неодмінний елемент здійснення аналізу фінансового стану підприємства. Значна частина публікацій науковців присвячується особливостям обліку та фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва, оцінці та шляхам підвищення інформативності показників, а також порівнянню українського та світового досвіду ведення фінансової звітності малого і середнього бізнесу.

Проте сучасні реалії потребують нових наукових підходів до вивчення цього питання, зважаючи на дію воєнного стану на території України та зміну підходів до здійснення діяльності господарюючими суб'єктами і ведення ними фінансової звітності, що зумовило вибір напряму дослідження даної статті.

Мета статті. З'ясувати особливості складання фінансової звітності в розвинених країнах Європейського Союзу та в Україні і визначити вплив дії воєнного стану в українській державі на процедури подання фінансової звітності.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо ведення фінансової звітності господарюючих суб'єктів в умовах дії воєнного стану; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що проводять свої науково-практичні дослідження у сфері фінансової звітності господарюючих суб'єктів.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення (для характеристики особливостей складання фінансової звітності в країнах Європейського Союзу); формалізації, аналізу та синтезу (для оцінки процедур складання фінансової звітності в умовах воєнного стану); логічного узагальнення результатів (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу. У процесі господарської діяльності усі підприємства зобов'язані складати фінансову звітність відповідно до правил та стандартів, визначених у нормативно-правових документах. Вона є незамінною складовою ведення будь-якого успішного бізнесу, і кожна країна володіє власною системою регулювання обліку і звітності, яка враховує її соціально-економічні, культурні, історичні та політичні особливості. Так, в країнах Європейського Союзу складання фінансової звітності регулюється вимогами ЄС та національним законодавством [7].

Зокрема, мова йде про застосування європейськими країнами Міжнародних стандартів фінансової звітності, що дозволяє більш активно залучати інвестиції господарюючими суб'єктами, виробляти спільний підхід щодо визначення фінансової звітності та напрацьовувати довіру міжнародного ринку до національного бізнесу країн Європейського Союзу. Іншими словами, багато підприємств та компаній прагнуть вести

фінансову звітність за Міжнародними стандартами, зважаючи на принципи прозорості подання інформації та її достовірності, на яких ці стандарти базуються [8].

Загалом, в країнах Євросоюзу існують особливості складання фінансової звітності, які представлені в табл. 1.

Таблиця 1

**Особливості складання фінансової звітності в країнах
Європейського Союзу**

Особливості	Їх характеристика
Врахування національних вимог у процесі складання звітності	Кожна країна-член ЄС може володіти власними вимогами до структури фінансової звітності, незважаючи на розроблені міжнародні правила
Визначення структури та формату звітності за міжнародними стандартами	На основі інформації, представленої у фінансовій звітності, можна отримати повне розуміння того, чим займається компанія
Інтегрований формат фінансової звітності	У звітності поряд з фінансовими показниками подається інформація щодо соціальної, екологічної та інших видів нефінансової діяльності суб'єкта
Специфіка здійснення аудиту	На основі перевірок фінансової звітності незалежними аудитором на предмет її відповідності загальноприйнятим вимогам існує можливість визначити відхилення у діяльності бізнесу.
Обов'язковість публічної звітності	Публічна фінансова звітність є обов'язковою в більшості європейських країн
Відповідність фінансової звітності міжнародним стандартам	На основі цієї відповідності можна порівняти фінансові результати суб'єктів та підвищити стан прозорості їх діяльності
Стандартизація правил ведення фінансової звітності	Вводиться з метою забезпечення стійкості та стабільності діяльності господарюючих суб'єктів в межах Євросоюзу

Джерело: складено на основі [7; 8]

Отже, розглянуті особливості складання фінансової звітності в країнах Європейського Союзу дають підстави стверджувати, що застосування в країнах Євросоюзу Міжнародних стандартів фінансової звітності сприяють прозорості фінансових ринків завдяки співставленню показників звітності господарюючих суб'єктів, що дозволяє приймати зважені управлінські рішення та ідентифікувати фінансові і інші ризики у процесі їх функціонування.

Щодо ведення фінансової звітності підприємствами України, то ці процедури чітко регламентовані у вітчизняному законодавстві та мають певну специфіку порівняно із європейськими стандартами. Війна, розпочата росією в 2022 році, внесла корективи у процедури ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності та вплинула на здатність українських підприємців ефективно організовувати відповідні процедури.

Значна частина господарюючих суб'єктів після 24 лютого 2022 року відчула на собі вплив війни, який зумовлювався наступними причинами:

- існування в країні видів бізнесу, які пов'язані з особами, що потрапили під санкції після початку війни;
- наявність в українських підприємств підрозділів, дочірніх компаній або активів в росії, білорусі або в зоні бойових дій;
- залежність господарюючих суб'єктів від білоруського чи російського ринків збуту своєї продукції;

Ці та інші моменти не могли не позначитися на веденні ділової документації, здійсненні обліку та складанні фінансової звітності, тому в теперішніх умовах суб'єкти бізнесу потребують значного переформатування своєї діяльності та зміни підходів до ведення фінансової звітності. Ця зміна базується на введенні нових правил її складання, уточненні інформації для її заповнення та роз'ясненні процедур поводження з фінансовою звітністю відповідними компетентними органами влади.

Так, відповідно до роз'яснення Аудиторської палати, суб'єкт господарювання повинен враховувати усю інформацію про вплив деяких обставин на майбутню діяльність принаймні протягом року від дати складання або підписання фінансової звітності, хоча сучасні обставини диктують потребу врахування довшого періоду часу для того, щоб отримати достовірні дані для складання звітності. При цьому необхідно базуватися на принципі безперервності діяльності суб'єктів, відповідно до

якого слід здійснювати її оцінку та оновлювати її до дати затвердження фінансової звітності [9].

В умовах, коли подальший можливий розвиток подій може призвести до негативних відхилень від прогнозів компанії, потрібно подавати у звітності інформацію про невизначеності та основні ризики функціонування суб'єкта. Потрібно пам'ятати, що підприємства повинні у процесі заповнення фінансових документів переглянути і інші сфери, зважаючи на можливий вплив невизначеності суджень та оцінок. Зокрема, до таких сфер слід віднести:

- вплив невизначених обставин на обтяжливі контракти та контрактні угоди в цілому;
- облік хеджування;
- оцінка очікуваних кредитних збитків;
- зменшення корисності активів;
- оцінка справедливої вартості;
- оцінка бухгалтерських проводок та розрахунків;
- інші вимоги до розкриття фінансової звітності.

Незважаючи на те, що після початку повномасштабної війни з метою збереження бізнесу в країні було прийнято низку нормативних документів з роз'ясненнями та рекомендаціями щодо складання фінансової звітності, на даний час все ж нема переліку заходів, який би був універсальним для господарюючих суб'єктів в умовах дії воєнного стану. Тому підприємства повинні зважати на певні орієнтири для того, щоб адекватно поводитися із необхідною фінансовою документацією:

- в умовах невідповідності знищеного, втраченого чи пошкодженого майна як такого, що вже не відповідає критеріям визнання його активом варто ініціювати процедуру його списання;
- актуальною буде оцінка величини резервів сумнівних боргів та забезпечень;

- варто переглянути відповідність придатності активів та оцінити ступінь їх знецінення;
- підприємці повинні бути впевненими, що уся бухгалтерська документація, включаючи дані первинного та аналітичного обліку, є наявною та доступною для роботи [10].

Законодавство дає можливість суб'єктам, які не оприлюднили у визначені нормативними документами терміни фінансову звітність, зробити це протягом трьох місяців після припинення/скасування воєнного стану в країні без негативних для себе наслідків. Так, норми Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» № 2115 свідчать про те, що особи, відповідальні за своєчасне і в повному обсязі подання фінансової звітності, звільняються від відповідальності за порушення строків оприлюднення річної фінансової звітності з відповідними аудиторськими звітами, звітом про управління тощо протягом періоду дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його припинення чи скасування. Підприємства, які повинні представляти річну фінансову звітність, оприлюднюють її у повному обсязі протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період, коли ця звітність була неоприлюднена, згідно із законодавством [11]. Ця норма не стосується тих суб'єктів, які володіють бюджетними повноваженнями.

Разом з тим, норми цього Закону не стосуються тих випадків, коли підприємець повинен обов'язково подавати фінансову звітність, як зазначено в Податковому кодексі, разом із податковою декларацією з податку на прибуток [12]. Винятком може бути лише ситуація, коли господарюючий суб'єкт фізично не може подати податкову декларацію належним чином через бойові дії на його території. Іншими словами, підприємці, які зобов'язані подавати податкову декларацію з податку на

прибуток, не можуть скористатися пільгою, зазначеною в Законі № 2115, тому що в разі неподання фінансової звітності ця податкова декларація буде відхиленою.

Також варто звернути увагу на той факт, що навіть у випадку відстрочки подання фінансової звітності все ж не варто відкладати здійснення її аудиту, оскільки після закінчення періоду відстрочки аудитор може не встигнути вчасно виконати усі необхідні дії, зважаючи на значне навантаження.

Таким чином, в умовах дії воєнного стану в Україні процедури складання та подання фінансової звітності набули специфічних рис. При цьому варто звернути увагу на наступні особливості, які стосуються її формування та оцінки (табл. 2).

Таблиця 2

Особливості складання фінансової звітності в умовах воєнного стану

Особливості	Їх характеристика
Специфіка здійснення контролюючих дій та аудиту	В умовах дії воєнного стану потрібно ретельно оцінювати ризики та відповідність звітності правилам та стандартам її складання
Потреба адаптивності та гнучкості при складанні	В умовах війни потрібно вміти гнучко реагувати на нові виклики та пристосовувати до них, складаючи фінансову звітність
Потенціал додаткової звітності	Потреба її заповнення може виникнути в разі необхідності надання додаткової інформації про суб'єкта господарювання в умовах війни
Зміна показників, які записуються у звітності	Фінансові показники, на основі яких складається звітність, можуть змінитися під час війни, тому їх треба уважно відстежувати
Поглиблення невизначеності та збільшення ризиків	Суб'єкти господарювання повинні більше уваги приділяти ризиковому управлінню під час війни через збільшення ризиків у цей час

Джерело: власні узагальнення

Таким чином, можна стверджувати, що дія воєнного стану на території України значним чином позначилася на процедурах складання фінансової звітності. Підприємства вчаться функціонувати в умовах невизначеності і ризиків, враховують потребу адаптації до зовнішнього

мінливого середовища та посилюють контроль за своєю діяльністю. Всі ці заходи в сукупності допомагають господарюючим суб'єктам знаходити нові шляхи розвитку, незважаючи на ті виклики, які їх оточують.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, складання фінансової звітності є невід'ємною процедурою функціонування господарюючих суб'єктів у будь-якій країні. У розвинених країнах Європейського Союзу існує ряд особливостей, пов'язаних із поданням звітності до компетентних органів влади, зокрема, таких як врахування національних вимог у процесі її складання, визначення її структури та формату за міжнародними стандартами, складання звітності в інтегрованому форматі, обов'язковість публічної звітності та її відповідність міжнародним стандартам, стандартизація правил ведення фінансової звітності та специфічні умови щодо здійснення аудиту.

В Україні господарюючі суб'єкти на даний час мають справу зі значними викликами, які не могли не позначитися на їх діяльності та веденні фінансової документації. В умовах дії воєнного стану складання та подання фінансової звітності набуло нових рис, до яких слід віднести існування специфічних умов здійснення контролюючих дій та аудиту, наявність потреби адаптивності та гнучкості при складанні, визнання потенціалу додаткової звітності, зміна показників, які записуються у звітності, та поглиблення невизначеності і збільшення ризиків. Всі ці обставини призводять до того, що господарюючі суб'єкти вчаться функціонувати в нових реаліях і здійснювати свою діяльність з максимально можливим результатом.

В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на проблематиці складання фінансової звітності господарюючих суб'єктів у поствоєнний період. Це дасть змогу покращити процедурні моменти, які стосуються складання, ведення та контролю фінансової звітності господарюючих суб'єктів в умовах реалізації стратегічних планів країни.

Література

1. Банера Н.П., Гелей Л.О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. №1. С. 55-62.
2. Іванчук Н.В. Фінансова звітність як джерело інформації для аналізу фінансового стану підприємства. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Економіка*. 2020. № 18. С. 57-61.
3. Овсюк Н.В., Шалієвська Ж.С., Гулько К.Ю. Фінансова звітність як основне джерело інформації про діяльність підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 11(1). С. 27-30.
4. Позняковська Н.М., Демчук М.С. Фінансова звітність малого і середнього бізнесу: Україна та світовий досвід. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2020. Вип. 4. С. 269-281.
5. Польова Т.В., Дружина А.В. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. С. 123-131.
6. Романченко Ю.О. Облік та фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва. *Економічний форум*. 2019. № 1. С. 180-183.
7. Правила (ЄС) N 1606/2002 Європейського Парламенту і Ради про застосування Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IAS). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_404#Text (дата звернення: 13.03.2025)
8. Дія. Бізнес. Міжнародні стандарти фінансової звітності: розширення можливостей для залучення фінансування та інвестицій у бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/finansi/miznarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti-rozsirennia-mozlivostej-dla-zalucenna-finansuvanna-ta-investicij-u-biznes> (дата звернення: 13.03.2025)

9. Як війна впливає на фінзвітність: роз'яснення Аудиторської палати. «Дебет-Кредит» Бухгалтерські новини. URL: <https://news.dtki.ua/accounting/reposts/75705-iak-viina-vplivaje-na-finzvtnist-roziasnennia-auditorskoyi-palati> (дата звернення: 13.03.2025).
10. Фінзвітність за I півріччя 2023 року: орієнтир для підприємств. Інтерактивна бухгалтерія. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/147474> (дата звернення: 13.03.2025)
11. Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни: Закон України №2115. Офіційний веб-портал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text> (дата звернення: 13.03.2025).
12. Сушко Д. Фінансова звітність в період воєнного стану: що змінюють закони №2115 та №2435. Ліга Закон. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/216571_fnansova-zvtnst-v-perod-vonnogo-stanu-shcho-zmnyuyut-zakoni-2115-ta-2435 (дата звернення: 13.03.2025).

References

1. Banera N.P., Heley L.O. (2021). Finansova zvitnist' sub"yektiv maloho pidpryyemnytstva: otsinka ta shlyakhy pidvyshchennya informatyvnosti pokaznykiv [Financial reporting of small business entities: assessment and ways to increase the informativeness of indicators]. *Naukovyy pohlyad: ekonomika ta upravlinnya*. №1. P. 55-62 [in Ukrainian].
2. Ivanchuk N.V. (2020). Finansova zvitnist' yak dzherelo informatsiyi dlya analizu finansovoho stanu pidpryyemstva [Financial reporting as a source of information for analyzing the financial condition of an enterprise]. *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu "Ostroz'ka akademiya". Seriya: Ekonomika*. № 18. P. 57-61 [in Ukrainian].

3. Ovsyuk N.V., Shaliyevs'ka ZH.S., Hul'ko K.YU. (2021). Finansova zvitnist' yak osnovne dzherelo informatsiyi pro diyal'nist' pidpryyemstva [Financial reporting as the main source of information about the activities of the enterprise]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*. № 11(1). P. 27-30 [in Ukrainian].
4. Poznyakovs'ka N.M., Demchuk M.S. (2020). Finansova zvitnist' maloho i seredn'oho biznesu: Ukrayina ta svitovyy dosvid [Financial reporting of small and medium-sized businesses: Ukraine and world experience]. *Visnyk Natsional'noho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannya. Ekonomichni nauky*. Vyp. 4. P. 269-281 [in Ukrainian].
5. Pol'ova T.V., Druzhyna A.V. (2019). Finansova zvitnist' yak element systemy upravlinnya pidpryyemstvom [Financial reporting as an element of the enterprise management system]. *Efektivna ekonomika*. № 11. P. 123-131 [in Ukrainian].
6. Romanchenko YU.O. (2019). Oblik ta finansova zvitnist' sub"yektiv maloho pidpryyemnytstva [Accounting and financial reporting of small business entities]. *Ekonomichnyy forum*. № 1. P. 180-183. [in Ukrainian].
7. Pravyla (YES) N 1606/2002 Yevropeys'koho Parlamentu i Rady pro zastosuvannya Mizhnarodnykh standartiv bukhholders'koho obliku (IAS) [Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council on the application of International Accounting Standards (IAS)]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_404#Text [in Ukrainian].
8. Diya. Biznes. Mizhnarodni standarty finansovoyi zvitnosti: rozshyrennya mozhlyvostey dlya zaluchennya finansuvannya ta investytsiy u biznes [Action. Business. International Financial Reporting Standards: Expanding Opportunities for Attracting Financing and Investments in Business]. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/finansi/mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti-rozsirennia-mozlivostej-dla-zalucenna-finansuvanna-ta-investicij-u-biznes> [in Ukrainian].

9. Yak viyna vplyvaye na finzvitnist': roz'yasnennya Audytors'koyi palaty. [How war affects financial reporting: clarifications from the Audit Chamber]. «*Debet-Kredyt*» *Bukhhalters'ki novyny – "Debet-Credit" Accounting News*. URL: <https://news.dtki.ua/accounting/reposts/75705-iaak-viina-vplivaje-na-finzvitnist-roziasnennia-auditorskoyi-palati> [in Ukrainian].

10. Finzvitnist' za I pivrichchya 2023 roku: oriyentyr dlya pidpryyemstv. Interaktyvna bukhhalteriya [Financial literacy for the first half of 2023: a guide for enterprises. Interactive accounting]. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/147474> [in Ukrainian].

11. Pro zakhyst interesiv sub'yektiv podannya zvitnosti ta inshykh dokumentiv u period diyi voyennoho stanu abo stanu viyny: Zakon Ukrayiny №2115 [On the Protection of the Interests of Subjects of Reporting and Other Documents during the Period of Martial Law or a State of War: Law of Ukraine No. 2115]. *Ofitsiynyy vebportal parlamentu Ukrayiny*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text> [in Ukrainian].

12. Sushko D. Finansova zvitnist' v period voyennoho stanu: shcho zminyuyut' zakony №2115 ta №2435 [Financial reporting during martial law: what changes are made by laws No. 2115 and No. 2435]. *Liha Zakon*. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/216571_fnansova-zvtnst-v-perod-vonnogo-stanu-shcho-zmnyuyut-zakoni-2115-ta-2435 [in Ukrainian].